

ΘΕΜΑ: Πολιτική για τη διαφάνεια

1. Από το 1993, που ανέλαβε και πάλι τη διακυβέρνηση της χώρας, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. διακήρυξε σταθερά την απόφασή του να καθιερωθούν θεσμοί διαφάνειας σε όλους τους κρίσιμους τομείς της δημόσιας ζωής, και ιδίως στην οικονομία. Προωθήθηκαν έτσι, για πρώτη φορά, σημαντικές πρωτοβουλίες, που σε μεγάλο βαθμό πέτυχαν να αντιστρέψουν το νοσηρό κλίμα που είχε καλλιεργηθεί στην οικονομία και την πολιτική από τα τέλη της δεκαετίας του 1980.

Αξίζει να αναφερθούν οι πιο κρίσιμες πρωτοβουλίες που αναλάβαμε κατά την τελευταία επταετία, και τις οποίες είχα την ευκαιρία να παρουσιάσω στην προημερησίας διατάξεως συζήτηση στη Βουλή το Νοέμβριο του 1999.

α) Ολοκληρώσαμε το σύστημα TAXIS και θεσπίσαμε το ΣΔΟΕ για την αποτελεσματική πάταξη της φοροδιαφυγής και του οικονομικού εγκλήματος.

β) Θεσμοθετήσαμε τον Συνήγορο του Πολίτη, το Σώμα Επιθεωρητών/Ελεγκτών της Δημόσιας Διοίκησης και την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Αστυνομίας για την αντιμετώπιση της “καθημερινής διαφθοράς”.

γ) Καθιερώσαμε το “πόθεν έσχες” για τους κρατικούς λειτουργούς και τους δημοσίους υπαλλήλους.

δ) Διασφαλίσαμε τη διαφάνεια και την αξιοκρατία στις προσλήψεις με τον ν. 2190/1994.

ε) Με πλέγμα νομοθετικών μέτρων θωρακίσαμε τη διαφάνεια στα δημόσια έργα, με την προσαρμογή στην κοινοτική νομοθεσία για την προσωρινή δικαστική προστασία, την καθιέρωση φραγμών στις υπερβάσεις του συμβατικού κόστους, την καθιέρωση Συμβούλου Ποιοτικού Ελέγχου, την υποχρέωση δήλωσης “πόθεν έσχες” όσων ασχολούνται με τα δημόσια έργα και, κυρίως, τον ανεξάρτητο προληπτικό έλεγχο των αναθέσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

στ) Οργανώσαμε ορθολογικά το σύστημα των προμηθειών του δημοσίου, στο πλαίσιο του οποίου προβλέπεται η ειδική δικαστική προστασία σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, επιβάλαμε τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου - όπως και στα δημόσια έργα - για προμήθειες μεγάλης αξίας και νομοθετήσαμε τις επιτροπές διακομματικού ελέγχου με τη συμμετοχή ανώτατου δικαστικού, τις οποίες υπονομεύει συνειδητά η αντιπολίτευση.

ζ) Ανασυγκροτήσαμε το ΕΣΡ με τον ν. 2173/1993 και θεσπίσαμε τους δύο βασικούς νόμους 2328/1995 και 2644/1998 για την αντιμετώπιση του χάους που κληρονομήσαμε από την άναρχη ανάπτυξη του ραδιοτηλεοπτικού τοπίου μετά το 1989. Οι νόμοι αυτοί προέβλεψαν ειδικά μέτρα για τη διαφάνεια (ονομαστικοποίηση μετοχών, απαγορεύσεις συγκεντρώσεων στην ιδιωτική τηλεόραση, καθιέρωση του “πόθεν έσχες” των ιδιοκτητών και του ασυμβίβαστου συμμετοχής σε επιχειρήσεις δημοσίων έργων ή προμηθειών, περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών, ιδιαίτερους κανόνες για τη διαφάνεια στις σχέσεις ΜΜΕ / διαφημιστών και διαφημιζομένων).

η) Λάβαμε διαδοχικά δέσμη μέτρων για την εύρυθμη και αξιόπιστη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς με την ενίσχυση της ανεξάρτητης Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ενδυναμώσαμε τους χρηματιστηριακούς θεσμούς, οι οποίοι δεν έχουν να ζηλέψουν τίποτε από τους θεσμούς των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Η Κυβέρνηση δεν επαναπαύεται βέβαια στις πρωτοβουλίες που ανέλαβε και στα μέτρα που προώθησε ως τώρα. Όπως τόνισα στην προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση στη Βουλή αλλά και στις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης, εντείνουμε τις προσπάθειές μας σε περιοχές “υψηλού κινδύνου”, για την αποτροπή συμπτωμάτων διαφθοράς και τον έλεγχο μεγάλων οικονομικών συγκεντρώσεων.

Συνεπείς στην πολιτική και τις εξαγγελίες μας προωθούμε τις εξής νομοθετικές και άλλες πρωτοβουλίες:

α) Σε μια εποχή ραγδαίων ανατροπών στη ραδιοτηλεοπτική πραγματικότητα και επιτάχυνσης των τεχνολογικών εξελίξεων, ενισχύουμε το ρόλο του ΕΣΡ με την άμεση κατάθεση στη Βουλή ενός νέου νόμου για τη συγκρότηση και τις αρμοδιότητές του. Το ΕΣΡ, ως ανεξάρτητη δημόσια αρχή, θα στελεχώνεται πλέον αποκλειστικά από ανεξάρτητες προσωπικότητες που θα αναδεικνύονται από την αρμόδια επιτροπή της Βουλής με ειδική ευρεία πλειοψηφία. Το ΕΣΡ θα έχει αποκλειστική αρμοδιότητα στον τομέα ευθύνης του, ιδίως για τη χορήγηση αδειών στους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς, την τήρηση των όρων διαφάνειας και τον έλεγχο των συγκεντρώσεων και, τέλος, την επιβολή κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβίασης της νομοθεσίας και των κωδίκων δεοντολογίας.

β) Αναβαθμίζουμε στο πλαίσιο της Αναθεώρησης του Συντάγματος την εγγύηση για την απεμπλοκή των ΜΜΕ από τις αναθέσεις δημοσίων έργων και προμηθειών, με την καθιέρωση αυστηρών ασυμβιβάστων για τους ιδιοκτήτες.

γ) Ενισχύουμε την Επιτροπή Ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση αθέμιτων οικονομικών συγκεντρώσεων.

δ) Θωρακίζουμε με σύγχρονους και προωθημένους θεσμούς το Χρηματιστήριο που εντάσσεται στις ώριμες διεθνώς χρηματιστηριακές αγορές.

ε) Προωθούμε ειδικούς ελεγκτικούς μηχανισμούς για τον έλεγχο των οικονομικών των ΟΤΑ, που θα εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και τη χρηστή διαχείριση, σε μια εποχή που επιδιώκουμε την δυναμική ανάπτυξή τους.

Αθήνα, 19 Σεπτεμβρίου 2000